

der er flet i det andet Thing. Det forekommer mig, at dette Dieblil netop er grebet med Klogskab; thi da det lader til, at man ikke ad en fredelig Overenskomsts Vej kan komme nogetsteds med Jorddrokten, kommer man til at vise, hvad det er, man anser for det i og for sig Rette, og som man ved kommende Valg paa det kraftigste maa opfordre Befolkningen i hele Landet til at støtte, nemlig at sørge for, at ikke den store Befolkning skal blive jordløs. Er der Noget, som Socialisten kan ønske sig til Forbundsælle, er det dem, der ville forhindre et saadant Skridt, selv om det er under Paaskud af, at man vil gaa meget videre. — Der er gjort en Forandring i dette Lovforslag fra det, som tidligere har foreligget, idet der nemlig er indsat den Bestemmelse, at Taxationen af Gaarden igjennem en Kommisssion skal gaa ud paa at udfinde, hvad Gaarden er værd i Handel og Wandel. Der stod i det tidligere Lovforslag, at Gaarden skulde vurderes som Fæstegaard, men det var et saa taaget Udtryk, at man kan sige, det blev optaget af personlige Hensyn til den, der fra først af har indbragt dette Lovforslag i Thinget. Nu ere imidlertid disse Forhold forlængst forbi, og jeg finder det derfor meget rigtigt, at de ærede Forslagsstillere ere gaaede til en saadan mere klar Bestemmelse. Søvrigt anser jeg det fortiden aldeles usornødent at gaa videre ind paa denne Sag, der saamange Gange har været godkjendt her i Thinget, og selv om det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds finder, at den strider imod Retfærdighed, tror jeg dog, at vi kunne slaa os til Ro med, at mange Hold af valgte Repræsentanter have godkjendt den; det ærede Medlem har derfor maasse dog været lidt ensidig. Jeg skal blot indskrænke mig til disse Par Bemærkninger, idet jeg atter tæller de ærede Forslagsstillere, fordi de i et saa beleiligt Dieblil ere fremkomne med denne Sag.

J. N. Hansen: Jeg kan med den ærede sidste Taler sige, at det er aldeles unyttigt overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg) at komme ind paa en vidtløftigere Behandling af de Spørgsmaal, han har bragt paa Bane;

thi denne Sag er saa uddebatteret, og vi have saa mange Universitets- og Statslærere at sætte imod hans ene Universitetslærer, at vi kunne være ganske tilfredse dermed; men der er fremkommet nogle Bemærkninger fra det ærede Medlems Side, som man dog ikke kan lade saaledes staa hen uden at give ham et bestemt Svar. Han havde ganske Ret i, hvad han indledede sit Foredrag med, at han ikke troede, at han, om han endog var langt dygtigere, end han er, vilde kunne forandre dette Things Flertals Mening om det foreliggende Forslag. Deri har han fuldkommen Ret; jeg erkjender, at han er en ganske overordentlig, udmærket dygtig Mand, men om han saa var den dygtigste i Verden, tror jeg ikke, at han i denne Sag, efterat den nu i nogle og tyve Aar er bleven behandlet offentlig frem og tilbage, vilde kunne forandre den Mening, der er bleven den seirende, og som gaar igjennem hele den store Flersid af dem, der have befattet sig med Sagen. Deri er jeg altsaa ganske enig med det ærede Medlem. Derimod gjorde han dernæst en Bemærkning med Hensyn til den Maade, hvorpaa vi have ment, at Statens Ret paa Bøndestændens Begne overfor Bøndergodset skulde komme Bøndestanden tilgode ved en Afløsning af Fæstevæsenet. Denne Indvending er ogsaa mange Gange kommen frem, men den er ligesaa mange Gange bleven besvaret, og det af mange og forskjelligartede dygtige Folk, derhen, at man ikke har fundet nogensomhelst anden fornuftig og praktisk Maade, hvorpaa man kunde lade den Bøndestanden givne Ret til Bønderjordens Brug komme deene Fæstebøndestand tilgode, end igjennem dens nuværende Repræsentanter i Besiddelsen af Fæstebønderstederne. Dette Taaage, at ville samle en Fond, og hvem man vilde betro Anvendelsen deraf, til, som den ærede Taler sagde, at give Understøttelse eller andet Saadant til forskjellige Mænd af Bøndestanden, er ikke Noget, som kan svare til en Godtgjørelse for den Ret, der er givet Fæstebøndestanden til Brug af Bønderjorden. Vi holde os altsaa til det, som navnlig Bang og S. C. Larsen have erklæret for at være den eneste praktiske Maade, hvorpaa de have kunnet finde, at denne Bøndestændens Ret kunde, ansat i Penge, komme dem